

Konvencija
Vijeća
Evrope
o borbi
protiv
trgovine
ljudima

Mehanizam
nadgledanja

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

KOJI SU CILJEVI KONVENCIJE?

— Konvencija Vijeća Evrope o borbi protiv trgovine ljudima, koja je stupila na snagu 1. februara 2008., ima za cilj da spriječi trgovinu ljudima, da zaštiti žrtve i da procesuiraju krijumčare. Ona obuhvata sve oblike trgovine (unutar države ili prekogranične, koje su povezane ili nepovezane sa organizovanim kriminalom) i pokriva sve žrtve trgovine (žene, muškarce i djecu), kao i sve oblike iskorištavanja. Konvencija takođe uključuje mjere za promociju partnerstava sa civilnim društvom i međunarodne saradnje.

— Glavna dodatna vrijednost Konvencije je fokus na ljudska prava i zaštitu žrtava. Konvencija definiše trgovinu kao kršenje ljudskih prava i napad na dostojanstvo i integritet ljudskog bića, što znači da se državne vlasti smatraju odgovornim ukoliko ne poduzmu mjere na spriječavanju trgovine ljudima, na zaštitu žrtava i ukoliko efikasno ne istraže predmete trgovine.

— Trgovina ljudima je svjetski fenomen koji ne poznaje granice, i zbog toga je ova Konvencija važna za zemlje širom svijeta i otvorena je za sve njih.

KAKO SE NADGLEDA IMPLEMENTACIJA KONVENCIJE?

— Konvencija uspostavlja nezavisni mehanizam nadgledanja kako bi ocijenila na koji način se njene odredbe realizuju u praksi. Ovaj mehanizam nadgledanja, koji se smatra jednim od glavnih prednosti Konvencije, sastoji se od dva stuba: Grupe eksperata u borbi protiv trgovine ljudima (GRETA) i Komiteta članica.

Šta je GRETA?

— Grupa eksperata u borbi protiv trgovine ljudima, GRETA, je nadležna za ocjenu implementacije Konvencije od strane država koje su je ratificirale. GRETA se sastoji od 15 nezavisnih i nepristrasnih eksperata iz država potpisnica. Oni su stručnjaci u različitim područjima (pravni stručnjaci, službenici za provođenje zakona, psiholozi, doktori, predstavnici civilnog društva, itd.) i biraju se na osnovu njihovog stručnog iskustva u područjima obuhvaćenim Konvencijom. Mandat članova GRETA-e je četiri godine i može se obnoviti jednom.

Kako GRETA obavlja nadgledanje?

■ GRETA-ine aktivnosti nadgledanja su podijeljene na cikluse. Na početku svakog ciklusa, GRETA definiše odredbe Konvencije koje treba nadgledati i određuje najprikladniji način za vršenje ocjenjivanja.

■ U obavljanju nadgledanja, GRETA koristi niz metoda za prikupljanje informacija. Prvo, GRETA šalje upitnik vlastima države u kojoj se vrši ocjenjivanje. GRETA analizira informacije koje dobije u odgovoru i, po potrebi, zahtijeva dodatne informacije kako bi razjasnila ili dopunila odgovor.

■ Pored slanja upitnika, GRETA posjećuje dotičnu državu. Takve posjete omogućavaju detaljne diskusije sa vladinim i policijskim zvaničnicima, tužiocima, parlamentarcima i drugim relevantnim interesnim grupama.

■ Posjete za ocjenu stanja pružaju GRETA-i mogućnost da posjeti objekte u kojima se pruža pomoć žrtvama trgovine. U tom smislu, GRETA može zatražiti da posjeti krizne centre ili skloništa za žrtve trgovine ljudima kojima upravljaju nadležne vlasti ili nevladine organizacije, centre za neregularne migrante ili osobe koje traže azil, granične prelaze ili bolnice. Putem tih posjeta, moguće je provjeriti učinkovitost mjera koje se preduzimaju na implementaciji Konvencije.

ULOGA CIVILNOG DRUŠTVA

— Civilno društvo je važan izvor informacija za GRETA-u. Tokom posjeta za ocjenu stanja, GRETA održava sastanke sa predstavnicima nevladinih organizacija (NVO) i drugim predstavnicima civilnog društva (na primjer, sindikatima, udruženjima advokata, akademskim zajednicama) koje su uključene u borbu protiv trgovine ljudima. GRETA može odlučiti da uputi svoj upitnik ili bilo koji zahtjev za informacije NVO-ima i drugim članovima civilnog društva koji imaju pristup pouzdanim izvorima informacija i koji mogu potvrditi te informacije kao odgovarajuće i svrsishodne.

IZVJEŠTAJI GRETA-E

— GRETA-ini izvještaji o trenutnom stanju u dotičnoj državi sadrže analizu situacije u vezi sa preduzetim aktivnostima u borbi protiv trgovine ljudima i prijedloge za jačanje implementacije Konvencije. Izvještaji uzimaju u obzir i primjedbe države koja je predmet ocjenjivanja a cilj im je da pomognu državama u nastojanjima da poboljšaju trenutnu situaciju.

— GRETA razmatra nacрте izvještaja o trenutnom stanju na svojim plenarnim sjednicama. Nacrti izvještaja se nakon toga šalju nadležnoj vladi na komentar koje GRETA uzima u obzir pri izradi konačnog izvještaja. Taj konačni izvještaj se šalje relevantnim organima vlasti, koji su pozvani da dostave svoje konačne komentare. Onda se izvještaj GRETA-e objavljuje skupa sa svim komentarima od strane organa vlasti.

KOMITET ČLANICA

— Drugi stub mehanizma nadgledanja, Komitet članica, se sastoji od predstavnika država koje su ratificirale Konvenciju. Komitet članica može, na osnovu izvještaja i zaključaka GRETA-e, usvojiti preporuke upućene toj članici a koje se odnose na mjere koje treba preduzeti radi sprovođenja zaključaka GRETA-e.

OD NADGLEDANJA DO PODRŽAVANJA IMPLEMENTACIJE

■ Vrijednost nadgledanja obavljenog na osnovu Konvencije Vijeća Evrope o borbi protiv trgovine ljudima je trostruka:

- ▶ Ocjenjuje i stimulira usklađenost sa dalekosežnim obavezama prema Konvenciji;
- ▶ Osigurava prilagođene smjernice za svaku zemlju o tome kako prevazići prepreke; i
- ▶ Sačinjava forum za međunarodnu saradnju gdje se informacije i dobre prakse mogu podijeliti i međunarodnu zajednicu upozoriti na bilo koje nove trendove; a time stimulira zajedničke akcije na sprečavanju i rješavanju problema.

■ Rezultati ovog nadgledanja se mogu naći na Internetu i postali su referenca za sve one koji su uključeni u borbu protiv trgovine ljudima. Vijeće Evrope takođe podržava vlade u implementaciji Konvencije i preporuka koje su rezultat procesa nadgledanja.

Za kontakte i dalje informacije

Sekretarijat Vijeća Evrope za Konvenciju o borbi protiv
trgovine ljudima (GRETA i Komitet članica)

Vijeće Evrope / Council of Europe

F-67075 Strasbourg Cedex

Francuska / France

e-mail: Trafficking@coe.int

www.coe.int/trafficking